

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10, II. пов.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна: в кр. 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голандії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 ч. к., Румунії 130
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Реванш.

Львів, 12. червня 1927.

Здавалося, що варшавський атентат прищипить назріваючий здавна конфлікт між РСРР і блоком західних держав під проводом Англії, здавалося, що він остаточно урве нитку нервового напруження, що држала останніми часами не лише над усею Європою, але й над цілою землею кулею, здавалося, що стріли молоденського адепта російського монархізму сповнивши роллю лека Дамокля, який перетяг ту нитку і розкрив перед людством страшилки перспективи кривавої пожежі. Та це так лише здавалося в першій хвилині. Першого дня тільки звичався дехто рівняти майбутні наслідки варшавського атентату з наслідками бамбового замачу в Сараєві. І перша нота РСРР в справі вбивства була стилізована в такому дусі, що можна було з неї передбачувати як не бурю, то бодай крайне загострення не тільки польсько-більшовицьких, але ще більше англо-радянських відносин. Нині про ніяку бурю, зокремаж про польсько-радянський конфлікт уже й казати не приходится.

Польща зробила все, що було можливе, щоб дати РСРР сатисфакцію за доконаний на її території атентат. Президент вислав телеграфічно заяву співчуття на руки голови ВЦВК-ту Калініна, а міністр закордонних справ Залеський такуж на руки Наркома закорд. справ РСРР. І Калінін і урядуючий заступник Чічеріна Литвінов відповіли на це телеграфічно подякою по кількох днях, тобто тоді, коли познайомилися з подорожницями атентату. Польський уряд переїхав цілий ряд арештувань серед російських монархістів, що проживають як емігранти в Польщі, щоб переконалися, чи не виїшла від них ініціатива до атентату. А у своїй ноті, що була відповіддю на ноту РСРР у справі вбивства, виявив дуже далекоїдучу готовість дати відшкодування родині вбитого посла Войкова, коли цього забажає РСРР, а все те тому, щоб дати вияв своїм правдивим полюбленим та інтенціям і щоб зменшити крикду, що стрінула зодину покійного.

Видно, що все те зробило помітне враження на уряд РСРР, коли він почав шукати собі сатисфакції коротшою, не дипломатичною дорогою. Виходячи зі становища, що як варшавський вдатний атентат, так і численні інші невдатні, чи щоби підготовлювані атентати є ділом російських монархістів, які знов є знаряддям у руках Англії, уряд РСРР рішив відмити свою втрату на монархістах і до того політичних в'язнів, що сидять у тюрмах РСРР. Ось вчорашні ранні телеграми принесли вісти про те, що у відплату за Войкова уряд наказав розстріляти 20 політичних в'язнів-монархістів без суду. Цей вчинок теперішніх правителів РСРР викликав у шлії Європи велике враження. Найважливіше те, що навіть уся німецька преса, а в тому й та, що ще вчора стояла беззастережно на становищі політичної кооперації з РСРР, кидас по тій екаекції громи на червоних диктаторів. В головах західно-європейських політиків і також і в головах їх ні-

мецьких товаришів усіх напрямків, за винятком комуністів, не може ніяк поміститися те, що можна в нинішніх часах розстріляти аж 20 людей без суду. Особливож гостро атакують за те більшовицькі німецькі націоналісти. Вони твердять, що таким своїм актом терору більшовики ослабили значно своє становище у конфлікті з Англією.

Та не важне в даному випадку те, чи більшовики, ослабили чи не ослабили своє становище у конфлікті з Англією, а важне те, якими засобами вони в силі боротися з тими, кому варшавський атентат приписують. Останній акт масового терору над 20 безборонними політичними в'язнями воскресив перед світом ті страшні часи воєнного комунізму, коли масово розстрілювано тисячі і сотні тисяч безборонних і нераз невинних людей. І хоч часи ті минули давно, то всеж їх рецедива може нагрянути на всю країну РСРР кожної хвилини. Теперішній акт червоних диктаторів Кремлю треба вважати саме проявом такої рецедиви, бож екаекція до тих 20 не обмежилася, вона з усіма її страхи́ттями прокотиться через усю територію РСРР і вже напевно котиться. Засліплення і фанатизм пхають більшовиків на дуже небезпечний і ховзкий шлях, затирають у них всяке почуття права, всякі ріжниці та межі між винними і невинними.

Здавалось, що страхи́ття воєнного комунізму скоро не вернуть, здавалось, що навіть комуністичні чекісти вже ситі людської крові, тимчасом дійсність показує що інше. Показує саме тоді, коли партія розпоряджає великанським державним апаратом, коли розпоряджає мілітарною силою, коли має для своїх послуг і для береження себе цілу армію вірних слуг ДПУ (чека), коли повинноб їй залежати на вишпленні почуття права і правопорядку в усіх своїх громадян. Нелегальні політичні установи уживають терору, вбивають скрито, але вбивають тих, що є в їх понятті насильниками, що розпоряджають величезним апаратом сили для насильства, і їх можна політично оправдати, хоч не можна оправдати морально, бо всякий терор є зло, а тим більшим злом є скритовбивство. Та коли без суду масово розстрілює своїх безборонних, бо уязнених ворогів і до того ворогів цілком безсильних влада, що розпоряджає великанським апаратом сили, то це вже не лише некультурно, не лише неморально, але просто дико. А тим більше дико виглядає воно тоді, коли це діється в державі, що зве себе соціалістичною, що вважає себе упорядкованою. Чого можна в такій державі вимагати від поодиноких малосвідомих, або неосвідомлених, словом малокультурних громадян, як можна навчити їх шанувати життя людини, коли представники правлячої еліти допускаються на очах усіх грубого насильства, коли законодавці не шанують самі своїх же законів, коли на позбавлення життя цілих двох десятків людей не шукають ніякої іншої причини як низького почуття помсти.

Цей останній акт масового терору теперішніх резидентів Кремлю над безборонними і до того окаяданими нимиж людьми є доказом не їх сили а безсилля.

Соймові вибори недалеко?

Підготовка польських партій.

Всі знаки на землі і на небі вказують, що соймові вибори вже недалеко. Польські партії роблять передвиборчі настрої. Опортуністична ППС перейшла до гострої опозиції до уряду, щоб здобути собі симпатії мас. Одночасно на східно-галицькому терені розпочала вона вітсву акцію, звернену ніби то проти курйальної виборчої ординації до громад, а в дійсності є це організаційна акція з огляду на недалеки вибори до сойму. „Визволене“, що сповняло вірно роллю чурі у всесильного марш. Пісудського, теж заповило перехід до опозиції з огляду на близькі вибори. „Строніцтво Хлопске“ Бриля і Домбського відбуло свій конгрес у Варшаві, щоб переглянути свої босні ряди напередодні виборів. Консолідується теж урядова „Партія Праші“, роздідає по всім усюдам Вітос, переводить консолідацію своїх рядів реакційна правниця.

В „Слов-і Польск-ім“ забирає в тій справі голос махер від „організацій народowych“ безсмертний М. Прушинський і розглядає аргументи за і проти близькості соймових виборів.

„Кілька аргументів — твердить він — промовляє за тим, що вибори будуть вже в осені ц. р. Уряд бажав би перевести їх негайно по жнивах, які заповідаються середньо, а без огляду на те, який буде їх вислід, корисним для уряду є робити вибори зараз по них, а не перед перед-шником.

Також використання закордонної позички і звязаного з нею оживлення будівельного руху, промислу, торгівлі і ремесла, — є моментом пригожим для уряду. Підвищення урядничих платень настроїть бюрократію на тон, прихильний урядові. На соймовій арені легко дійде до конфлікту між партіями і урядом, а тоді розв'язання сойму неминує. Вікні після закінчення громадських виборів уряд зможе зорієнтуватися щодо своїх впливів у масах. Громадські вибори є тільки заспвом до соймових.

Всі ці позначки повинні заставити нас до живої організаційної акції, щоб розписання соймових виборів не застало нас неспідготованими до їх переведення.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Через пастівські окуляри.

Останній „Пяст“ (з 12. ц. м.) на чоловому місці приносить статтю В. Вітоса під написом: „Мої спостереження у Мадопольщі всходній“ (себто у Сх. Галичині). На дуже мілорний тон настроєні спостереження пастівського ватажка.

В останніх виборах до сойму віднесли пастівці перемогу на терені Сх. Галичини, головню ізза неучасті українців у виборах. Ввели вони тоді до сойму також кілька „угодоних русинів, що мало на той час нелике міжнародне значіння для держави“. За кілька літ ситуація змінилася основно. Подібний успіх уже не повториться, „бо українці візьмуть участь у виборах“. Взагалі в Сх. Галичині багато змінилося. Українці починають двигатися з упадку. Українське населення не лише є в більшості майже у всіх повітах, але „мас і велику національну свідомість, політичне вироблення і почуття солідарності. Воно має традицій галицького сойму і віденського парламенту, має вироблених тими політичними установами провідників, заплечену ненависть до всього, що польське, поглиблену ще недавньою боротьбою, веденою під кличем державного усамостійнення й усунення польського панування“.

До тогож українці є політично і суспільно майже суцільною масою“.

„Ту масу становить селянин, міщани є нечисленні, хоч їх відсоток постійно зростає. Інтелігенція рідшає зі селянином

НА ПРАТИ до 10 місяців!

Обув —
Одіж —
Сукно —
2273 9-10
порукає українська фірма
„РЕГУЛЯТОР“
Львів, Ринок 41. Телес. 15-76

і над селянином позначено жертвенно і ревно, але й кермує ним неподільно. Це є це акція оборонна, як давніше (за часів асвалдності Вітоса! — Ред.), але боротьба, ведена в кожній ділянці для осягнення нових здобутків, розуміється — довершуваних на польському стані посідання“.

На якому „стані посідання“ поляків українці осягають свої здобутки, — п. Вітос не говорить. Стверджує тільки, що ведеться в Сх. Галичині глуха, звязана і неаблагана боротьба. Повинні її виграти поляки, бо вони мають власну державність, весь адміністративний апарат у своїх руках, маєткову перевагу, міські середовища і матеріальні добра.

Однак біда в тому, що ділячі позбуваються землі не лише в польські руки, але й жидівські, а навіть українські. Також — на думку Вітоса — заломилася політична лінія, так гармонійно намічена ним і ведена на спілку з Гомбінськими, Грабськими і Прушинськими. Відсунений від влади Вітос заперігати, що

„політична лінія, приноровлювана там особливо в останніх часах, є для польського населення зовсім незрозуміла, а одночасно комприментуюча і шиддиза. Компримісове становище й уступки без причини і потреби перед претензіями уязвляють українці слабістю уряду, а не спричинює це більшу зухвалість і легковаження держави та її органів. Касування польських шкіл або їх українізування (видно, що Вітос є поважно недужий, коли випикує такі місєтинні! — Ред.) витворює серед населення пересвідчення, що поляки самі признають, що не мають тут чого шукати, а польське населення вводить це в стан огірчення і непевності, що межує з розпучкою“.

Ми билиб і не знали, що уряд якісь уступки робить українцям, якби нам того буз не сказав затрівожений Вітос. Чи не уступкою є розписання громадських виборів на основі старої, курйальної виборчої ординації для громад? Чи з того приводу є огірчене польське населення, що па може виконувати безоглядної диктатури над величезною українською більшістю, як було на протязі останніх декать літ?

Присіла й польська бюрократична інтелігенція, що йшла на мотузку Вітоса. Грабських і Прушинських і не знає, як яку ногу ступити. А наслідок того нібито такий, що пропадає те, що було створене в останніх літах.

Тому слід палити і біль прокинує, що українці, радячи собі самі, в богатох ділянках перевиснили нас на цілі літа. Видно, що там розуму і відповідальності є далеко більше“.

Польський міський елемент теж не зовсім свідомий своїх обов'язків, а крім того він розбитий.

З того короткого і неповного з'ясування наглядних фактів видно, що український табір стоїть одностайний, сконсолідований, ворожо проти держави страсний (як зрочно шукає п. Вітос! — Ред.), що в розгони йде вперед, майже не страждаючи труднощів (справді? — Ред.) не думаючи про ніяку утуду ані про компроміс, що польське громадянство не ставити достаточної відпорної сили, а доносить недостатню відповідальність і невинність, що з дня на день тратьте й своїх основ і вартостей, що зазнато рахує на державну поміч і часто так обмовлює себе, що його суспільна структура робить його слабим у порівнянні з одностайним українським громадянством“.

Якіж висновки з того? Або треба „може в найдавший перспективі приготуватися на втрату тої країни для держави“, або рішиться на політику, яка втрималаб Східну Галичину при Польщі. З тією метою требаб скинути а неістинування! —

Ред.) уступками і фабриканцією українських угодницьких партій (хлібоїдів усюкої мисти! — Ред.).

Життя доказало, що фабриканція тих угодницьких партій є ошукуванням самого себе.

Як бачимо, то Вітос, батько хлібоїдів, і творець деморалізації на схилено-галіцькому ґрунті, перший аневірюється своє діло.

Головною метою поляків повинно бути втримання землі в польських руках. Навіть один адвокат і то жид-сїоніст у розмові з Вітосом мав зазначити: „Правління так виконуване мусить довести до відірвання цієї країни від Польщі“. Тому радя за всяку ціну дає провадити колонізацію Сх. Галичини мазурами. На перепоні тому стоять ніби то польські дідачі. Мовляв, на сході панує загальне переслідування.

„що коли Польщі маєтась там заперити будучину, то та влада повинна бути вигнана з корінем, щоб і сліду по ній не лишилося, а її місце повинен зайняти польський хлїб. Там (себ-то у Сх. Галичині) можна рахувати тільки на себе, а буду-

Неділя, 19. червня 1927 р.
ПЛОЩА СОКОЛА-БАТЬКА

— Соکیلське — Областне Свято

2313 3—3

чину держали оперти на тих, що є здатні до життя і праці“.

Так представляються справи у Сх. Галичині через окуляри п'ястиського ватажка. Болить його дуже, що український нарід ще живе і дагається з упадку без дозволу п. Вітоса. Так представляється „солідарність польських й українських хлїбів“, яку голосять польські хлїпські партії, а за якими тепер підтягають наші домо-рослі соціалісти.

майном. Від 5-ти літ 760 парафій на Волині не має свого єпископа. Він сидить у Варшаві а пастає з без свого пастиря-асупереч канонам, просьбам вірних та розумовим аргументам авторитетних громадян доброї волі і віри. Церковна влада порвала всякий духовний зв'язок з народом. Зате створюється нпр. карикатуральну посаду „раферента“ для українських церковних справ при митрополії. Деж є єпископи, які чейже найкраще повинні самі знати ті справи на основі власного щоденного досвіду? Просто скандальні відносини панують в обсягу розводних процесів. Вище духовенство (еп. Антоній Симон) отвергло з проповідницької організації протиукраїнську кампанію. Повітові протоєри, це агенти РНО. (Русское Национальное Обединение). Вони займаються такими речами, як видавання листочок, що опльовують український нарід. Сільське духовенство — дуже нещасне. До Організаційного Комітету зголошувалися десятки священників, готових навіть на sui generis церковну революцію в ім'я збереження Церкви і віри від дальших анушаць. Але більша частина нижчого духовенства хитається між молотом і ковалем: з одного боку натиск народної стихії, з другого терор духовної влади. Є ще третя частина нижчого духовенства — як явний уже ставлення певних політичних кол. Дякіство на положенні наймитів у відношенні до попа. Брацтва не мають затверджених статутів. Так зв. місіонерські комітети існують для боротьби з українським рухом. У школі наука релігії відбувається у російській мові, а шкільні години Закону Божого є лекціями старославянщини. — Такий стан є настільки мильний нинішнім церковним володарям, що вони хочуть петрифікувати його. Митрополія виробила без порозуміння зі священниками т. зв. „статут“, шість, що міністерство віроповідаль до сіль не затвердило їх. Ясно, що така си-

Перед виїздом на ферії обезпечити своє майно

від огню і крадежі

2322

тільки в

4-10

Т-ві взаїмн. обезпечень „Дилетер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Агенції у всіх місцевостях Галичини.

туація довела до виступів спротиву. Почалися торги з митрополитом. Деякі посли й сенатори, павні українські кола у Варшаві („Духовна Бесіда“, „Духовний Сік“, окремі діла з місць — усіх сил добували, аби вплинути на зміну режиму безпосередніми розмовами — і всі розчарувалися, бо конкретних наслідків не було. З хвилюю повстання РНО Митрополія загворила з українцями вже таким тоном, який виключав усю розмову. Духовники почали навіть вести зборки на користь Миколи Миколаєвича. В церкву вноситься поволі момент боротьби не лише національної, але й соціальної, бо явна релігійність церковного правління обурює почуття демократизму й справедливості суспільної. Тимчасом митрополія вдає аполітичну невинність: коли післяправління уряд перестав підтримувати митрополію а його русифікаторський політиці, то „Воскр. Чтеніє“ підняло крик, що це уряд втік Церкву в політику! — Скрізь сумно. Та є промінь надії. Церковна справа зачепила вже глибоко за душу народу. Геть усі зацікавилися церковними справами. Це зацікавлення само вже є гарантією успіху боротьби за оздоровлення Церкви. Але ця боротьба треба повести організовано. Мусимо вибрати якийсь комітет, що складався би з представників усіх повітів з українським населенням православного віроповідання і цей комітет згідно з прийнятими на цьому з'їзді резолюціями і вказівками поведе боротьбу за наші національно-церковні права! (Президент відчитує резолюцію. Коли кінчив — зривається буря оплесків, яка переходить у довгу немовкачу овацію.)

Дискусія. — Каміньський (селянин із Дубна) радить вибрати комітет, що тривав би під митрополією владу над усіма церковними справами. Пос Хруцький: Діяльність церковної влади є антиканонічна і негідна з духом православної Митрополії впад в одну скрайність (висунув мирян), тут чуємо голос із другої скрайності (хоче правити церквою без єпископії!) Єпископат астує на шлях автократії, противний принципам православної Церкви, — треба його з того шляху завернути. Равський: Комітет має мати функції організації Церкви, Синод: „Распутіювання і Галопіювання панує далі...“ Пос Назарук: Доклад непонятний, бо нема в ньому актів із Холмщини і Підляшя. Дроздівський: Комітет має бути генеральним штабом, а

За українську православну церкву.

І. Український Православний Церковний Вїзд у Луцьку в днях 5—6 червня 1927.

(Заїдомлення.)

(Від власного кореспондента.)

(Продовження.)

І. Реферат: „Сучасний стан церковно-релігійного життя українського православного населення в Польщі“ — референт д-р А. Рїнський. Короткий зміст:

У Польщі живе три мільйони православного населення та існує 1300 православних „парафій“ — як кажуть наші православні земляки. З того на Волині припадає 750 парафій (майже всі до одної чисто українські), на Поліссі 298 (українських 180), на Холмщині 60. Так отже українських — рахуючи по приналежності населенню — парафій є 900—1000, решта — це парафії білоруські і дрібка російських. Відсоткове відношення таке: українські 70 відс., білоруси 28 відсотків, росіяни 1 1/2 відс., 1/4 відс., православні Польщі та ін. З такого відношення випливають ясно два факти: 1) що православна Церква в Польщі є різноплеменною і 2) що чисельно на першому місці стоять у ній українці. З тих же фактів випливає читання, хто є суб'єктом, а хто об'єктом церковного життя у православній Церкві в Польщі? І ось сам офіційний орган православної митрополії у Варшаві, „Воскресное Чтеніє“ (з 27. II. 1927) стверджує важливість Православної Церкви в Польщі від російського єпископату. Російський єпископат поклав у принцип порабощення через себе прав. церкву,

аби не допускати до виявлення в ній своєрідних питомих місцевих познач: мови, архітектури, тощо. Той же офіц. орган митрополії утворює поняття „православний“ і „російський“; виходить, наче існує у Польщі виключно якась російська релігія. Прелатент чинить велику силу різних авторитетних голосів із поважної польської преси, стверджуючих російський і русифікаторський характер Прав. Церкви в Польщі. У внутрішньому церковному житті панує єдиновласть митрополіта. Немає навіть спроб порозуміння з мирянами. Вводиться принцип абсолютизму навіть усупереч канонам (нпр. досмертність володіння митрополією не є обмежена жадними увагами про можливість такої його поведінки, що зробила б його неможливим на митроп. престолі). Але тут маємо до діла не тільки з абсолютизмом одиниці, але ще й із диктатурою кліки. В ім'я панування тієї кліки є фаворизовані особи, що не тільки не мають права до вищих єрархічних становищ своїм недостаточним віком, але й сумнівною приналежністю до православ'я (наводять конкретні приклади). Ця кліка ховається як хоче. Запанувала в церк. житті повна сваволя, яка доводить вірних до відпадання від Церкви (Дубенщина, Кремінещина). Стихійно росте серед народу невдоволення з приводу невідповідних осіб на духовних посадах і з приводу ганебної господарки церковним

самогонних апаратів, в клубі відбувалися бесіди, репетиції.

Отже через деякий час, немов поза Сергією волею, трапилося інакше.

В клубі мала відбутися співанка, а поки що Хведір Степанович виконував свої обов'язки бібліотекаря. Поруч Сергій відчинив свою музейну шафу і впорядковував експонати.

Поволі сходились співаки та читачі.

Раптом у дверях — Оля:

— Добрий вечір!..

П розчервоніле обличчя впекло Сергія. Чого їй треба?

А десь глибше мелодійно: не вже небайдужа до його?

Недбало подав руку.

Глянула прямо в очі.

— Що з вами? Ви хворий?

Сергій зніяковів:

— Та-а... Трохи!..

— То то й до мене не заглянете. А як хотіла з вами поговорити.

В Сергія прорвалася лють:

— Чого іменню зі мною? Думаю, у вас було з ким балакати.

Оля посумніла.

Сергія дратувало. Крутить! Він їй одріже раз на завжди.

— Ходім, я теж маю вам дещо сказати.

Вона слухняно пройшла до алеї.

— Товаришко, — офіційно звернувся Сергій, — про що ви хотіли зо мною балакати?

Оля спантеличилась.

І. Дрекселер 1 ОДИН
Білля столове. 2254 2-2

Г. БРАСЮК

В ПОТОКАХ.

(Продовження.)

Він метушився по хаті, жестикулював, в той час, як жінка на його аляканю позирала.

Сусіди переглянувшись, мовчки аїйшли.

— Да-а... В Самойла щось не всі вдова.

— Я аж алякався, як побачив його голеним.

— А яке городить!..

— Та... це можна було знати, ще скоро він пішов у той тіятер.

В неділю вдало пройшла вистава. Сергій був подвійно задоволений.

В антрактах на сцену із залі додали агуки п'янина. „Грас Кручевська“! — переказували актори.

Присутність Олі схвилювала Сергія.

Проте ні в антрактах, ні після вистав не підійшов побачитися з нею. Яке йому діло до всяких мішанок. Він чоловік праці й ніколи займатись фл.тотом.

Задолголений собою, що видержав характер, він був тієї думки, що й надалі в його буде тільки зирава. Піснями вечорами й ночами, коли над Маніщами розлягались якісь вигуки пісень разом з димом

— Та-а... Навіть незручно якось... Ви хворий... Дрібниці!

— Товаришко! Не люблю я крутиштва. Кажіть прямо: чого ви прийшли?

Оля зальодяніла:

— Я? Мене Хведір Степанович просив... Я маю акомпанювати на співанці...

В Сергія гадюкою скрутились ревності!

— Вибачте... Я нервовий... Я сам не знаю, що зо мною.

— Да, Сергіє Степановичу, я справді вас не впізнаю. Що з вами? Вам потрібно відпочити...

У вас, мабуть, підвищена температура...

Сергій відчув, що її ніжна рука торкнулася чола. Його враз зігріла тепла хвиля, хотів без кінця просити у неї вибачення. Проте так само грубо промовив:

— Хочете, щоб я заспокоївся, скажіть мені прямо, про що мали зо мною балакати?

Оля випросталась і ображено заговорила:

— Я думала по-людському поговорити. А коли вам просто потрібно знати для якоїсь колекції — то прошу. Недавно в нашому селі ночував комісар. Зайшов до мене.

„Обяснився“ мені в любові, а за те, що я розреготалась йому в вічі — другого дня в моїй групі найшов не порядок. Обіцяв провчити. От і все. Заспокоївся?

Вона повернулася і швидко рушила до клубу.

Момент Сергій був приглушений, потім іскра метнулася наваздогін.

— Ради бога вибачте...

Стиснувши її руки, з інтимною щирістю почав оповідати про свої переживання...

Оля безжурно розреготалась на весь сад.

В цей момент з тераси її поклонився Хведір Степанович.

Весело забігали Оліні пальці на клавішах, і такимим веселим очима стежив за нею Сергій.

Загула пісня, Глухо. Мертво.

— Степан Хведорович, дозвольте мені...

Сергій усміхнувся, енергійно махнув і бризнула повідь співу.

Хор радо виконував пісню за пісню. Раптом тенорі зачепились і три верстай розтягли: ге-е-ей!

— Стий!.. У вас же восьма. Спочатку.

Ге-е-ей!..

Хор розреготався. А дячок ще аж очі заплюшив і замилувано аї-водив.

Біля дячка Сергій помітив Макулу.

— Ну, останній раз.

Не ввадив очей з тенорів. Аж Макула знову нахабно: ге-е-ей!..

— Лір-ні-кі... проспівав Сергій в тон; як раптом на тлі співу лунав грубий гнійний матюк, а перед Сергієм очина викотидось двоє Макулових білм.

(Продовження буде.)

ський поліс. З того приводу широко розповсюдилася помилка преса, особливо Буковина. Але подія Лисова це справа набрала зовсім іншої макраси. Краківський "Глас Народу", орган мито. Свєтні від митоси, "Вбавник — самовибивник" писав так: "І греко-католицький кс. Конеч, який перед двома роками був за- суджений за вбивство греко-католиць- кого ксьондза Ісидора в одному з лисов- ських монастирів, поповнив самогубство". Ось вам зразок польсько-католицької правдолюбності. Ні, панове, ані кс. Конеч ані кс. Ісидор, не були греко-католицькими священниками, тільки римо-католиць- кими. А коли ви сподієтесь признатися до своїх ксьондзів, то сподієтесь не аналізувати огидного клейма на греко-като- лизма духовенство.

Бомбовий захват у Ленінграді. Бюро Волфа повідомляє з Ленінграду, що дня 8 червня пізнім вечором викинено бомбу до льоху секції ленінградської дискусійного клубу комуністичної партії. У льоху були саме тоді збори членів клубу. Безпосередньо після того першого замаху кишено вдруге бомбу. Ця бомба вже вибухла і заподіяла в бу- динку страшні спустошення. Ранили було 26 учасників клубу. Оба атентатники зтекли, відстрілюючись.

Зід командантів червоної ар- мії. На неділю, 12 червня скликано до Москви лід усіх командантів корпусів. Зід радитиме над технічними засобами зброї, а передовсім над ескадронами мобілізацією червоної армії. Провідником зиду є комісар військових справ Воро- шилов.

Військовики бороняться перед саботажниками. Військовий уряд ви- дав до населення СРСР, відозву із запо- відом енергетичних заряджів, у справі охоро- ни життя і майна. Військовики гро- жать перед діяльністю закордонних шпів- нів на території СРСР.

Військові апарати учинені. На основі розпорядку міні-ства військових справ Б. О. Орг. з дня 15-березня п. р. є 150 некавалерійських вчителів прилюдних народних шкіл, покликані на вправи резер- ви в 1927 році, можуть одержати відпо- відання військових апаратів, коли вони є слу- жачими казачьих курсів. Після ці тор- жуються теж представителі курсів, зате не торкуються рядовиків, які відбувають правильну військову службу. Згадав підля- гає призначатися індивідуально на о- снові поданих, внаслідок за посередництвом шк. інспекторів до ПКУ, наслідки. Аде- про вчителів, рядовиків резерви або стар- шини власної шк. ескадрони формувати (полку), наслідки іде про офіцерів резер- ви. Представителі казачьих курсів вносять подання про відношення апаратів за посе- редництвом кураторів.

Решалі у військових пенарних. У пенарних IV. дільниці м. Львова переде- но решалі. За виступом у пенарних по- казано: Алл. Байгера, Ізавона 16, Іос. Шляхтера, Смока 18, де пенарські робіт- ники спали на скринях, у яких було роз- чищено тісто, Лябба Вайгортна вул. Ізаво- на 166, Ел. Лебоня, Сошнина 23, Шен- са Валентина, Смока 24. При вул. Алем- бені вкрито тайну пенарню Матуса Ба- желя. Вона містилася в одній кімнаті з кухонкою, де були великої кількості ті- ста і печива спало 8 людей. Цю пенарню за- жено за страшене нехлюство.

Виставлення пенісників. На основі даних Народного Комісаріату Зе- леньких справ УСРР надано, що по день 15 травня ц. р. виселено на Україну та в молдавський автономний республіки 708 бувавших пенісників з давних їхніх оселів, а яких вони обробляли самі трудовою порку землі. Всі вони мали перед війною у своєму посіданні 262.000 десятин землі.

Підзани льоху Києва. Перед го- ловним собором Петерської Лаври прова- дилися злими. В провалі відкрито підзем- ний льох, що належить до найстаріших віків. Можна про те судити з численних за- кладок у ньому.

Присуд за двоїм. Студент Іосиф Кутин посперечався на бало в Бро- тках із поручником уланів Ал. Хендан- ським. Суперечка скінчилася двоїбою на двох у Львові. Оба противники були легко ранені. Про двоїбу доповідала вла- сти Пор. Хенданського і секунданта офі- цера Яковича й Урбановича обвинуваче- но у злочині двоїбою. Львівський вій- ськовий суд уланів обвинувачевих, але відлучив військовий суд засудив Хендан- ського на місяць арешту, а обох секун- данта по 14 днів. Перед записанням кар- ни судом відповів дня 8 червня також студ. Кутин. Трибунал засудив його за злочин двоїбою на чотири місяці вилуч- нн із замисленням виконання кари.

Самовбивство. З бальйону тре- тього поверху при вул. Красівських ки- шувас 36-літня Марія Менсонч. Вона зли- чула на місці. Причиною розлучливого епоку безробіття.

Ненжесера вже не шумить. Провісний влади Квебеку постано- вили здержати пошукування агитуваних французьких летунів Ненжесера і Кош. Два габриліани тої провинії не натрапили на ніякий слід по згаданих летунів.

Клуб немочливих жінок. У мі- сті Менчестер повстав оригінальний клуб завданням якого навчити своїх членів виключно жінок — мовчати. Члени клубу обов'язані приходити туди шодля бодя на тигодини, при чім не сміють за весь той час промовити в клубі ні слова. За

кожне вимовлене слово накладають кару, яка збільшується при повторенні. Такою методою тренування язиків клуб прямує до того, щоби виробити в жінках силу волі та уміння опанувати себе, коли треба мовчати.

"Свєто Ліндберга". День, при- кетта Ліндберга президентом Заушних Держав піан. Америк Кудіджом проголо- шений в цій державі "днем Ліндберга". В святі прийняття Ліндберга президентом взяло участь понад 100.000 учасників. Пре- зидент вручив йому почесний летунський хрест. Напроти корабля, яким приїхав Ліндберг, вилетіла 30 миль на море одна летунська ескадра. При церемонії вручу- вання відзнаки Ліндбергом була почесна сторожа зі самих відзначених за особливі заслуги летунів. У святі взяла участь і мати Ліндберга.

Втраці Америк наслідком за- кордонних позичок. Американське міні-ство скарбу видало книгу на 700 стор- ин, присвячену справі воєнних довгів єв- ропейських держав. Із книги тої виходить, що Америка наслідком признаних позичок понесла шкоди більше як на 12 мільяр- дів доларів.

Дирекція Т-ва "Карпатів" при- гадує усім нашим Інституціям, Товари- ствам, Кооперативам і загальної нашого Громадянства, що речення субскрипції улюблених листів небадом кінчатися і тому являється нашим національним обов'язком взяти масову участь в субскрипції і не допустити до відібрання концесії одино- кому українському Тов. забезпечити на життя і ренти. Субскрипцію переведуть Кооперативний Банк "Дністер", який на зложені суми видаватиме улюблених листів, що після постанов статуту будуть відпо- відно опронтентовані, в своїому часі ви- дасовані та з надвишок Т-ва сплачені. Вартість одного улюбленого листа вино- сить 100 зол. Гроші складати в "Дністрі" Львів, Руська 20 а зазначенням, на суб- скрипцію улюбл. "Карпатів". 2319 5-7

Дописи.

З Рави Руської. (Шевченківське сля- то). Заходом товариств Філія Просвіти і Сокол в Раві руській відбувся дня 29, травня 1927 року величавий концерт у честь Тараса Шевченка. Участь у кон- церті взяла не тільки українська інтеліген- ція і міщанство з Рави Руської, але та- кож і селянські хори з Потелича під про- водом диригента п. Володимира Мати- каря і з Каміньки-Стара Село під про- водом диригента п. Мик. Матишара. Сама поява селянських хорів на естраді та їх широ-сердечне виконання поодиноких то- чок зробили миле враження на слухачів. Так само велике і миле враження на при- сутних зробила декламация поеми "Кав- каз" селянина п. Кобриня з Каміньки- Стара Село і поеми "До живих і мертвих" селянина п. Степана Лелика з Потелич. Поміж хорами і декламациями селян виступили зі своїми продукціями інтеліген- ція. Тут згадати належить артистично ви- конане фортепьянове сольо п. Маруся Утрисіної, учительки гри на фортеп'яні з Жовки, та милий через гарне д брання голосів і добре виконаний терсе "Укра- їнської Баркарди" в супроводі фортеп'яну пань Білинської, Дублянської і Вожи- ківної. Те саме сказати можна про дует "Де ти бродив, моя доле" панів Воло- димира Божика і Якова Коваленка. Свя- точну промову виголосив голова Філі "Просвіти" п. Василь Терпелюк.

М. Бела. [Концерт Т. Шевченка в Белзі]. Філія Т-ва "Просвіта" в Белзі влаштувала дня 29. V. 1927 концерт у честь Т. Шевченка. Програма свята була дуже гарна та різноманітна, а сам кон- церт вивал так неfortunно як ще ніколи в Белзі. Салл Нар. Дому, яка є досить мала, була майже пуста. Міщанство м. Белза виявило тут меншу національну свідомість від нашого селянина і не взяло участі в святі. Для них, видно не цікаво хто і чим був Т. Шевченко для україн- ського народу, вони не знають і не цікаві про те знати. Немовби на сміх на кон- церт явилось лише декілька селян. А й їх могло бути більше. Не видно було ні за- ступників читальні ні Соколів та Лутів. Священство округи не тільки що не про- пагувало свята, але і само не взяло в ньому участі з винятком о. декана. — Присутній.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ.

Роберт Льюїс Стивенсон: "ДИВНИЙ ВИ- НАХІД Д-РА ЕКІЛЛА" — повість. Пере- клад з англійського. Бібліотека "Нового Часу" ч. 17. Львів, 1927, ст. 128, формату 16°. Окладка ілюстрована артистом Лі- совським.

Гю де Мопасан: "СЕРЦЕ ЛЮДИНИ" — оповідання. З французького переклад В. Софронія. Бібліотека "Нового Часу" ч. 16. Львів, 1927, ст. 96, форм. 16°. Окладка ілюстрована Р. Лисовським. Alexander Choulguine: "L'Ukraine et le Souvenir Russe", les mazzages en Ukra- ine. Editions Jules Tallandier, 74, rue Da- geot, Paris, ст. 224, формату 16°.

"СИМОН ПЕТЛЮРА", альбом фотогра- фії, попереджений коротким біографічним парисом. Видання міжорганізаційного ко- митету по увічненню пам'яті С. Петлю- ри.

ри. З друкарні В-ва "Чорномор". Київ, 1927.

Антоніа Котаніа: "ПРО РЕЛІГІЮ ТА І НЕОБХІДНІСТЬ". Варшава, 1927. Доу- харня синодальна, Зигмунтська 13. (Від- битка з журналу "Духовний Січ"), ст. 16, формату 8°.

І. М. Пигуляк: "УКРАЇНЬСЬКА ПРАВО- СЛАВНА ЦЕРКВА В РУМУНСЬКИМ ЯРМІ І ВУКОВИНИЦІ В КАНАДІ. Вінні- пег. Канада, 1927, ст. 32, форм. 8°.

"ІЗ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД ЛЬВІВСЬКИМ СУДОМ" (Процес Паславського і тов.) Бібліотека "Нового Часу". Львів, 1926, ст. 138, форм. 8°. В книжці поміщені фо- тографії обвинувачених і оборонців.

Д-р Іан Ніжурк: "КУЛЬТ ПОЛЯГЛИХ ГЕРОІВ", реферат на установчих зборах "Т-ва охорони воєнних могил" у Львові. Накладом Т-ва охорони воєнних могил". Львів, 1927. Книжка гарно ілюстрована, ст. 32, форм. 8°.

"POLITICAL PRISONERS IN PO- LAND", an exposure of the persecution of political, racial and religious minorities to- day in Poland, from documentary sources. The International Committee for Political Prisoners. Room 410, 2 West 13 th St. New York City, ст. 72, форм. 8°.

ЖУРНАЛИ:

"СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР", орган Кра- євого Товариства Господарського "Сіль- ський Господар" ч. 11, з дня 1. червня 1927. Зміст: 1. Значіння громадських рад для віднесення рілної культури; 2. Праця агронома для села; 3. Пробі-досвід пер- шою умовою поплатності господарки. Поплатність гроїна помічників гроїна від озаму пішеницю та конюшину; 4. Деше- вий тій на Поліссю; 5. Машина в сіль- ській господарстві; 6. Закони годівлі до- машніх звірят; 7. Коли годівля безроз- буде найбільше поплачуватися; 8. Весняна зелена паша; 9. Господарські організації Великої України; 10. Добрі ради; 11. Чи планати надужу птицю; Як поборювати холеру у птиці; Коли поїти коні; Як ви- користати лушпиння яєць; Від чого огірки дістають гіркавий присмак; Як можна пі- сля хмар пізнавати погоду; 11. Господар- ський порадник: Збір ріпаків; Охорона овочевих дерев; Худобячий гедз і його нищення; Кліші і кровазя моч у худобі; Нарости на городинах; Закупно трієра і сі- ралки; Шкоди від домашньої птиці; Пла- тня за відстановлення; Податок від па- сінки; Мучні хробки; Криття даху бляхою; 12. Вісті з "Сільського Господаря"; 13. Весінка. — Редакція і адміністрація мі- ститься: Львів, Зіморавича 20.

"ЖІНОЧА ДОЛЯ", двотижневик для українського жіноцтва. Коломія 1. червня 1927 р. Зміст: У. Кравченко: (вірш) Несня думою. Галл Мазуренко: Спустити ліс (вірш). Маріяка Підгірника: Дуб (вірш). Ів. Блажкєвичева: Роля жінки в суспіль- стві. О. Кисілевська: Слово до жіноцтва. Ві- зівки Гол. Виділу Союзу Українок у Львові. в справі виборів до громад. Ще кілька слів до жіноцтва. З передвиборчого руху: Жіночий рух. Допис з Яворова. Збори в виб. справах в Сокалі. С. Русова: Ді- яльність норвежських жінок. Текагійонейк: Морська змія. Ам.-канадський відділ. Д-р В. Сіменович. Визволення боротьба в Китаю. Д-р В. Сіменович. Аргентина та українці, з листів до редакції. Е. Стахова: Про ведення дому. Фахово-доповнююча ліноча школа у Львові. Часть господар- ська. Що варити. Ріжне. Приднали пе- редплатиць. Пресовий фонд. Веселий ку- тик. Нові книжки і журнали. Оголошення. "НИВА", часопис присвячений церковним і суспільним справам. Рік XXII. За тра- вень 1927. Ч. 5. Зміст: Протон псевдос; о. д-р Г. Костельник: Надмісний світ; о. Осип Лешук: Перший нікельський со- бор; о. д-р Г. Костельник: Доля уній; о. І. Ричка: Загада України і Галичини; Нові книжки; Всячина; Проповіді.

"ЛІКАРСЬКИЙ ВІСНИК", орган лікар- ської комісії Наук. Тов-а ім. Шевченка і Українського Лікарського Т-ва у Львові. Рік V. Ч. 1-2. Львів, 1. червня 1927. Ви- ходить раз на три місяці. Зміст: д-р П. С. Шидловський: Варіації величини і позо- ження лугів; д-р Андрій Бурачінський: Припадки при лікуванні neosubarzal-ом; д-р Е. Луксенчик: Теріологічний про- блем. — Реденція: Т. Зід природників і лікарів у Львові; Посмертні спомини.

"ТАБОР", воєнно-літературний журнал ч. 3. Травень 1927. Зміст: Перші роко- вини; В. Сальський: Головний Отаман С. Петлюра і Армія УНР; М. Серета: Пет- люра і Габриєладі; С. Віницький: Спомини про приїзд головного отамана; В. Куш: Десять річниця; В. Куш: За визволення; О. Любенко: Терновим шляхом; П. Шан- друк: Ізміка на війні; С. Дельай: Нариси; Хроніка; Бібліографія.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція д'ночої Гимназії "Рідної Школи" в Стиславові, вул. Липова 80 (з правами державних шкіл, тип гума- ністичний) подає до відома, що вступ і іспити до I. класу відбуваються 28. червня в дніх 24. і 25. червня, свєнт, також 29. червня 1927. Початок іспитів год. 8. рано. Зголошення до VIII. кл. треба прислати негайно, тому, що допущення залежить від шкільних властей. — Н. Даниш. 2270 3-4

Вісти до одноклої Української Торговельної Школи у Львові, вул. Корнєвська ч. 1, приймаються від дня

28. червня до 3. липня 1927. В школі ве- деться трилітня торговельна і кооператив- на наука, та ріжні курси для хлопців і дівчат з ріжним освітанням, від почин- ченої народної до матори середньої школи. При вписі треба предлажити мет- ряку і послідні шкільні свідчення, а до письмених запитів долучити марку. — Управа. 3-4

Прийняття Гимназії Р. Ш. в Горо- донці з правами державних шкіл вже й на 1927/28 рік подає до відома: Вступні іспити до I. кл. відбуваються в понеділок 22. червня о годині 9. перед полуднем. Вступні іспити до II.-VI. кл. відбуваються 27. і 29. червня. Управа приймає зголо- шення до 26. червня. Вписи до кл. I.-VI. триватимуть до 2. липня включно. — М. Баранів управитель. 2381 1-

ДРІБНІ ОГолошення.

17 ЗОЛ. коштує ланцюшок 14 карат. зо- лота з Матір Божою у Мандлу, Ко- перника 14. 1773 8-2

НА ГОРЯЧІ! Викладані копірки в Ся- лашській для старших і молоді з англ. полотна білі й кремові, практична річ, по зол. 3-60 продаж. Жіноча спілка промисл. "ТРУД", Львів, Ринок 39. 2302 3-4

НА ПРОДАЖ 5 моргів поля при гостин- ці побіч більшого підгірського міста під "Поле" до Адм. "Діла". 2352 2-2

РУТИНОВАНИЙ конціпент гласа пос- ди. Адреса з чєнності: Адвокат 2-9 Іван Кульчицький, Збараж. 2342 2-2

ШЕНКЛІВНА Пекарська 44, Кваліфіка- ційний курс, есентуально також на- туральний від 12. липня. Трилітній рік істнування. Около 1.500 апробованих. 2305 4-15

ЗА 80 сот. виконує всілякі золотничі па- правки робітниця С. А. Ропшиц, Львів вул. Сикстуська 16. 2173 10-10

ДОБРУ УЧИТЕЛЬКУ для дітей на ча- д вакацій або і на цілий рік, може по- ручити Управа Захисту для сиріт у Льво- ві, вул. Потоцького ч. 95. 2356 2-10

БЮРО ПРАВНОЇ ПОРАДИ в військо- вих і поборових справах, інфор- мації, виношення подань, заступництво сто- рін. Львів, вул. Пекарська 47/II. 2121 15-24

Годинники предєзійні на правляе д-шево продає Юліан Дом- бровський-Лев Розважеський Львів, Готель Жоржа, Академічна 2. Біжутерія, також срібло власного виробу. — Догідні услия. — 2025 20-7

КАНДИДАТКА учительської семінарії приймає лекцію на час вакацій на про- вінції. Писати о. Іван Рудович, Львів, Те- атинська 3. 2339

МАРІЯ ГРУБА, недужа зарібниця, жінка Олексі Грубого тяжко недужого, мати малолітніх 2 дітей, не маючи можності через час своєї недуги ніяк зарібити, про- сить милосердя громадянство о ласкаві допомогі, щоби біди діти не погинули з голоду. Львів, Баторія 8.

ВЛОВА по священику, солідна, пращо- виста, пошукує місця при господарстві, може вести курс шиття. Зголошення при- має уряд парохіальний в Східниці. 2354

ОГолошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолауд

д-р Фелікс Ган

ЛьВІВ, ГОРОДЕШЬКА 45

2335 Пересвітлення Рентганом. 4-20

Д-р М. ФАБРИНГ у внутрішніх недугах

орд. від 8-10 і від 1-4

Пересвітлення Рентганом

Лічення Діатермія — ЛЬВІВ

пл. Смольна ч. 5. (Кіно Маруселька)

Тел. 41—59 2360 7-7

АПЕТИ ориг. швайц. брокатори

(Техка). Оліїні (Салітери)

ліміт. шкїри і лікнруста на димпери

поруває

И. ГОЛЬДБЕРГ і Сини

2291 Львів, Саонечна 5. 2-2

БРИЛІАНТИ, ЗОЛОТО купую і продаю

найвищі ціни Домбровські-Розважеські

Академічна (Готель Жоржа) 2. 2198 9-7

Конкурсо

Управа кооперативів: Повітений тор- говельно-кредитний союз, коопе- ративна з обм. пор-в Городку Ягальонським розписує отсім конкурс на послугу

начальника склепу.

Подання з відоміями прологах, проз з поданням услия і саргисація відк- нє дєжить вносити на руки Управи на- дєльше до дня 22. червня ц. р. Платня 2361